

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departament	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Teologie Practică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Actualitatea dreptului sacramental			Cod	FTEO.TOR.TEP.M.ZO.1.1200.E-7.2		
2.2. Titular activități de curs	Pr. Conf. Univ. Dr. Irimie Marga						
2.3. Titular activități practice	Pr. Conf. Univ. Dr. Irimie Marga						
2.4. An de studiu ²	I	2.5. Semestrul ³			1	2.6. Tipul de evaluare ⁴	E
2.7. Regimul disciplinei ⁵		O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶				F

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	2	0	0	0	3
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	28	0	0	0	42
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					55
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat ⁹					7
Examinări ¹⁰					3
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSIsem)					133
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					42
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOADsem + NOSIsem)					175
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocat disciplinei: 3				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul recunoaște și explică ordinea canonică din Biserică, pentru căutarea unui scop mai înalt al existenței.	Studentul învață să aplice sfintele canoane în cultul Bisericii și în viața credincioșilor.	Studentul învață să gândească autonom și responsabil, aplicând metode corespunzătoare în viața și cultul Bisericii.	1
RÎ 2	Studentul descrie sistematic și rațional concepte teologico-canonic, raportându-se la evoluția lor istorică și le explică în mod critic și argumentat.	Studentul analizează sistematic teorii și concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme canonice controversate, de pe poziții de toleranță religioasă.	Studentul gândește critic și monitorizează și respectă teorii, doctrine și reglementări canonice, evitând erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele dogmatice și canonice.	0,5
RÎ 3	Studentul recunoaște și explică dedicarea spirituală a credincioșilor, pentru atingerea unui scop mai înalt al vieții, prin respectarea sfintelor canoane.	Studentul aplică sfintele canoane cu privire la rugăciune, meditație, asceză, filantropie etc.	Studentul gândește autonom și responsabil, căutând, prin iconomie, soluții potrivite la cazuri diferite.	0,5
RÎ 4	Studentul descrie și clasifică aspectele canonice privind ceremoniile, ritualurile creștine, în evoluția lor istorică și în situația actuală.	Studentul asimilează actele de ritual și utilizează textele sacramentale în timpul ceremoniilor, cum ar fi Dumnezeiasca Liturghie, botezul, hirotoniile, funeraliile, și alte ceremonii religioase.	Studentul (sub condiția hirotonirii și alegerii într-o funcție ecleziastică etc.) ia decizii privind oportunitatea și tipul de slujbe, în funcție de realitățile și nevoile bisericești.	0,5
RÎ 5	Studentul descrie principiile și normele canonice, sistematizează concepte valorice precum binele, răul și infracțiunea, pedepse și recompense morale etc., distinge și ierarhizează	În baza unei gândiri reflexive, studentul aplică principiile și normele canonice la viața concretă a Bisericii.	Studentul ia decizii responsabile și argumentate privind faptele semenilor săi, evaluează valoric rezultatele acțiunilor lor, în raport cu stadiul contemporan al vieții bisericești și social-comunitare.	0,5

	faptele semenilor săi, înțelegând și anticipând consecințele acestor fapte din perspectiva Evangheliei.			

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Cursul de Drept bisericesc urmărește să-i inițieze pe studenții teologi în tainele acestei discipline și să le formeze o conștiință canonică necesară vieții bisericești.
7.2. Obiectivele specifice	- Înțelegerea unor noțiuni fundamentale din domeniul studiului Dreptului canonic. - Însușirea unei terminologii specifice - Însușirea învățăturii Bisericii Ortodoxe despre <i>drept</i> și <i>dreptate</i> - cunoașterea izvoarelor Dreptului bisericesc - familiarizarea cu principalele pravile românești

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	1.1. Aspecte canonice privind Botezul 1.2. Instituția nașiei la Botez	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 2	2.1. Mir, Mirungere, autocefalie 2.2. Sfințirea Sf. și Marelui Mir în istoria BOR	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 3	3.1. Aspecte canonice privind săvârșirea Sf.Liturghii 3.2. Aspecte canonice privind Împărtășirea	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 4	4.1. Aspecte canonice privind condițiile la Cununie 4.2. Aspecte canonice privind impedimentele la Cununie	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 5	5.1. Aspecte canonice privind Spovedania 5.2. Aspecte canonice privind epitimia	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 6	6.1. Aspecte canonice privind Maslul 6.2. Practici necanonice privind Maslul	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Curs 7	7.1. Aspecte canonice privind condițiile la Hirotonie 7.2. Aspecte canonice privind impedimentele la Hirotonie	Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore

Botezul prin afundare, stropire și turnare	Lectură, analiză, dezbateri	2
Cine poate fi naș la Botez	Lectură, analiză, dezbateri	2
Sf. și Marele Mir și Mirungerea	Lectură, analiză, dezbateri	2
Sf. și Marele Mir și autocefalia	Lectură, analiză, dezbateri	2
Binația Liturghiei	Lectură, analiză, dezbateri	2
Împărtășirea deasă sau rară	Lectură, analiză, dezbateri	2
Rudenia	Lectură, analiză, dezbateri	2
Divorțul	Lectură, analiză, dezbateri	2
Formularele de Spovedanie și nocivitatea lor	Lectură, analiză, dezbateri	2
Dezlegările obștești	Lectură, analiză, dezbateri	2
Extrema Unctio și Maslul	Lectură, analiză, dezbateri	2
Clerul din spitale	Lectură, analiză, dezbateri	2
Căsătoria și Cununia	Lectură, analiză, dezbateri	2
Cununia și Hirotonia	Lectură, analiză, dezbateri	2
Total ore seminar/laborator		28

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Liviu Stan, <i>Tăria nezdruccinată a sfintelor canoane</i> , în rev."Ortodoxia", nr.2/1970;
	Liviu Stan, <i>Mirenii în Biserică</i> , Sibiu 1939;
	Liviu Stan, <i>Biserica și Dreptul. Studii de drept canonic ortodox</i> , Sibiu, 8 vol., 2010-2017;
	Ioan N.Floca, <i>Drept Canonic Ortodox. Legislație și administrație bisericească</i> , București 1990;
	Ioan N.Floca, <i>Administrație bisericească parohială și legislație</i> , Sibiu 2001;
	Irimie Marga, <i>Problematika dreptului bisericesc în perioada comunistă</i> , Sibiu 2006
	Irimie Marga, <i>Mărturii canonico-patristice privind ierarhia sacramentală</i> , Sibiu 2005
	<i>Lexikon für Kirchen- und Religionsrecht</i> , editat de Heribert Hallermann, Thomas Meckel, Michael Droge și Heinrich de Wall, Ferdinand Schöningh Verlag, Paderborn 2019
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Liviu Stan, <i>Legislația bisericească și valoarea ei canonică</i> , în rev."Mitropolia Olteniei", nr.11-12/1954;
	Valerian Șesan, <i>Curs de drept bisericesc universal</i> , Cernăuți 1942;
	Dumitru Boroianu, <i>Dreptul bisericesc</i> , 2 vol., Iași 1899;
	Nicolae Popovici, <i>Manual de Drept bisericesc oriental</i> , Arad 1926;

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Cunoașterea rânduielilor canonice ale Bisericii Identificarea izvoarelor canonice Prevenirea și soluționarea abaterilor.

11. Evaluare

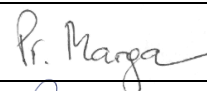
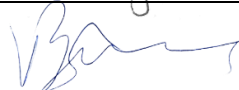
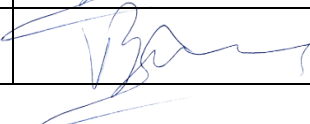
Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	66 % (minim 5)	CPE
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	100 % (min. 5)		

11.4b Seminar	Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări (referate, sinteze științifice)	33 % (minim 5)	CPE
11.4c Laborator	Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate	Chestionar scris Răspuns oral Caiet de laborator, lucrări experimentale, referate etc. Demonstrație practică	% (minim 5)	N/A
11.4d Proiect	Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese	Autoevaluarea, prezentarea și/sau susținerea proiectului Evaluarea critică a unui proiect	% (minim 5)	N/A
11.5 Standard minim de performanță ²⁷				

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 5 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Pr. Conf. univ. dr. Irimie Marga	
Responsabil program de studii	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$\text{Nr. credite} = \frac{NOCPSpD \times C_C + NOAPSpD \times C_A}{TOCPSpD \times C_C + TOAPSpD \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSpD = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSpD = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- Cc/CA = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatorii a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitole și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.